

A növényvédő szerek veszélyessége és a légi növényvédelmi tevékenység kockázata

Dr. Pálovics Ágnes

Tel.: +361 309-1027

e-mail: PalovicsA@mgszh.gov.hu

Veszélyesség

- A növényvédő szerre jellemző
- Nem csökkenthető

Kockázatosság

- A tevékenységre jellemző
- Csökkenthető

A növényvédő szer veszélyessége függ:

■ A szer összetételétől

- Hatóanyag(ok)
- Egyéb összetevők
  - Szinergista
  - Antidótum
  - Tartósító szer
  - Fagyásgátló
  - Felületaktív anyag
  - Emulgeáló szer
  - Vivőanyag...stb

A hatóanyaggal elvégzett állatkísérletek

- Bejutási utak:
  - Szájon át
  - Bőrön át
  - belégzéssel
- A hatóanyag sorsa a szervezetben
- Bejutás gyakorisága
  - Egy alkalommal
  - Több alkalommal rövid időn át
  - Több alkalommal hosszú időn át
  - Speciális kísérletek:
    - genotoxicitás (in vitro, in vivo)
    - Szaporodásra gyakorolt hatás
    - Az utódok fejlődésére gyakorolt hatás
    - Az idegrendszerre, az immunrendszerre, a hormonális szabályozásra gyakorolt hatás

A készítménnyel elvégzett vizsgálatok

- Akut orális toxicitás
- Akut dermális toxicitás
- Akut inhalációs toxicitás
- Szemizgató hatás
- Bőrizgató hatás
- Szenzibilizáló hatás
- Bőrön át történő felszívódás
  - vizsgálata

A vizsgálatok eredménye

- A szer veszélyessége
  - R mondatok (2015-től H mondatok)
- A szerrel a bőrre került hatóanyag felszívódó hányada (%)
- Az emberi szervezetbe bejutó hatóanyag határértéke: AOEL (accepted operator exposure), a felhasználói kockázat elfogadható szintje

A légi kijuttatásra engedélyezett növényvédő szerek veszélyessége

- Kb 140 szer légi kijuttatása engedélyezett
  - Nem osztályozott Clinic 480 SL, Roundup bioaktív
  - Ártalmas, Xn, Penge 10EC (R20/22)
Amistar extra (R20/22, R63)
Folpan 80 WDG (R40)
  - Irritatív, Xi Mirage 45 EC (R38, R41)
  - Mérgező, T Reglone (R26), Zopp (R60, R63)

A kockázat

Kockázat =

expozíció, mg/testtömeg kg/nap

AOEL, mg/testtömeg kg/nap

Elfogadható: ha < 1 (<100%)

Az expozíció meghatározása

Méréssel

Modellszámítással

Az expozíció meghatározása modellszámítással

US PHED (United States, Pesticide
Handler's Exposure Database, Az
Egyesült Államok növényvédőszer
kezelők expozíciós adatbázisa)

GM (German Model, német modell)

Az expozíció meghatározása az amerikai adatbázis alapján

Zopp

- Glufozinát ammónium 150 g/l
- AOEL: 0,0057 mg/testtömeg kg/nap
- felszívódás bőrön át: 0,72%
- 1,38%
- Maximális dózis: 2,5 l/ha
- Napi munka: 100 ha megpermetezése

Német modell, előkészítők expoziója

- *legmagasabb expozió: előkészítő
- *1 nap alatt 200 ha-t permeteznek meg

A kockázatbecslés eredménye

- Ha az előkészítő védőkesztyűt visel, az egészségkárosodás kockázata nem elfogadhatatlan.

Kockázatcsökkentő intézkedések

Személyi védő felszerelés előírása

A kijuttatási dózis korlátozása

A napi munkavégzés korlátozása